

Norge vassdrags og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

www.e-co.no

Att.: Christina Sepúlveda

Dato: 22.09.2017

Vår ref.:
Energidisponering/VHA/1200013-1

Side 1 av 3

Kommentarer til forslag til endring i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet

Vi viser til høringsdokument 61/2017 med forslag til endring i forskrift om systemansvaret i kraftsystemet og vil med dette komme med våre kommentarer.

E-CO Energi AS er Norges nest største produsent med heleide og deleide produksjonsanlegg i 4 prisområder. E-CO er en aktiv deltaker i alle fysiske markeder som Døgnmarkedet, Intradagmarkedet, Regulerkraftmarkedet inkl. RKOM og systemtjenestemarkedene aFFR og FCR-N.

Generelt

E-CO støtter mange av endringene som foreslås i høringsdokumentet, spesielt avgrensningen av systemkritisk vedtak. Vi ser det også som positivt at det utarbeides retningslinjer som formelt skal godkjennes av NVE etter en høringsprosess.

Noen av kommentarene våre nedenfor er mer knyttet til høringsdokumentet enn selve forskriften. Dersom høringsdokumentet er tenkt også å fungere som en veileder for arbeidet med retningslinjene, som Statnett skal utarbeide, så ser vi at høringsdokumentet gir en del uheldige begrensninger. Våre kommentarer må sees i lys av dette.

I innledningen side 8 sies det «Ved eventuelle klagesaker vil NVE dermed i mange tilfeller kunne begrense seg til å vurdere hvorvidt vedtaket er i tråd med retningslinjene.» Det er likevel viktig at det er mulig å sette spørsmåltegn ved Statnett prioriteringer og vurderinger og kunne få en klagebehandling på om enkelte vedtak tilfredsstillende formålet om samfunnsmessig rasjonelle løsninger.

Kommentarer til §5 Flaskehals og Elspotområder

E-CO støtter NVEs vurderinger om at fastsettelse av budområder ikke er systemkritisk med unntak av spesielle situasjoner som energiknapphet. Det legges opp til at retningslinjene beskriver prosess og prinsipper for endringer av budområder. Dagens budområdeinndeling er i hovedsak begrunnet utfra at mest mulig av transmisjonsnettets begrensninger skal håndteres i planfasen noe som Statnett mener er viktig for forsynings sikkerheten.

CACM legger stor vekt på at inndelingen av budområdene også skal oppfylle kriterier som har betydning for hele kraftmarkedets effektivitet.

På side 11 sies det: «Inndelingen av budområdene bør i størst mulig grad reflektere de faktiske begrensningene i nettet. Samtidig er det viktig å sikre forutsigbarhet for markedsaktørene. Hensynet til systemansvarliges behov for fleksibilitet og aktørenes behov for forutsigbarhet må derfor balanseres når endringer skal vurderes.»

Her gis det en føring på hva retningslinjene skal behandle og da er det uheldig at ikke kriterier knyttet til markedseffektivitet omtales.

Kommentarer til §6 Handelsgrenser

Det sies på side 14 og 15 at dagens praksis skal bestå. Hvis dette skal forstås som at dagens praksis nedfelles i «nye» retningslinjer så er det bekymringsfullt.

Det er flere måter å håndtere flaskehals i nettet enn å reduseres handelsgrenser i Døgnmarkedet. Valg av metode bør baseres på kriterier knyttet til prissignaler, incentiver og samfunnsøkonomiske beregninger. Videreføring av dagens praksis gir ikke innsyn i vurderingene som gjøre ved valg av metode.

Vi mener det bør skilles mellom fastsettelse av handelsgrenser ved intakt nett og ved begrenset nett. Ved intakt nett er det viktig at markedsaktørene får riktige prissignaler, mens ved begrenset nett er det eier av begrenset anleggsdel som bør få incentiver til å få tilbake full kapasitet så raskt som mulig.

Fastsettelse av handelsgrenser og prognoser for fremtidige handelsgrenser har meget stor påvirkning på vannverdiene. Så lenge handelskapasitetene er så volatile som i dag så er det vanskelig å gjøre fornuftige tilpasninger i et vannkraftbasert system. Vi vil påstå at stor usikkerhet vedrørende handelskapasiteter fører til dårlig tilpasset vannkraftproduksjon med tilhørende samfunnsøkonomiske tap.

Tyskland og Danmark har nylig inngått avtale om garantert handelskapasitet. Er dette en metode som kan innføres i Norge også for å gi bedre incentiver til anleggeier og mer stabile markedsforhold for markedsaktørene.

I en flytbasert kapasitetsfastsettelse så bør det være en diskusjon på hvilke «Critical network element» som skal være med i beregningen. De fleste CNE i Norge ligger inne i budområdene og ikke på grensen mellom budområdene.

Dette er eksempler på utfordringer vi ser med fastsettelse av handelsgrenser og håper NVE ser at det er behov for en bredere gjennomgang av dette temaet.

Kommentarer til §8 Anmelding, planlegging av produksjon og effektregulering

Vi observerer at det fortsatt ikke åpnes for kompensasjon for påførte kostnader/tapte inntekter i forbindelse med produksjonstilpasning.

I forbindelse med systemvern på side 24 står det: «Pålegg om systemvern er et alternativ i systemdriften til for eksempel fastsettelse av kapasitetsgrenser, spesialregulering, produksjonstilpasning eller fastsettelse av koblingsbilde. Kostnadene ved bruk av systemtjenester, herunder systemvern, bør derfor så langt som mulig synliggjøres overfor systemansvarlig. Systemansvarlig vil dermed kunne gjøre en mer riktig avveining mellom ulike systemvirkemidler.»

Det samme argumentet vil helt klart gjelde for produksjonstilpasning. Systemansvarlig har ingen mulighet for å gjøre riktig avveining uten at kostnadene ved produksjonstilpasning synliggjøres.

Det skrives på side 18 at «NVE vil blant annet vurdere om det bør gjøres endringer i insentivene til systemansvarlig og øvrige aktører.» Vi støtter at NVE setter igang en slik utredning, men det bør ikke ta altfor lang tid, da det etter vår vurdering ikke bør være veldig komplisert.

Med vennlig hilsen
E-CO Energi AS

Vidar Hansen
Avdelingsleder markedsoperasjoner

Tore Kolstad
Direktør Energidisponering